

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w WARSZAWIE**

z dnia 2023 r.
**zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
Dolina Wkry**

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 29 września 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Dolina Wkry (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 8579 oraz z 2017 r. poz. 8151) załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Warszawie**

Arkadiusz Siembida

Cele działań ochronnych w obszarze Natura 2000

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr stanu ochrony	Cele działań ochronnych
1	9170 Grąd Środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie występowania siedliska na powierzchni 4,28 ha (stan właściwy – FV)
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia zniekształconej kombinacji florystycznej w stosunku do typowej dla siedliska w danym regionie (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).
		Inwazyjne gatunki obce w podszyciu i runie	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia udziału inwazyjnych gatunków obcych w podszyciu i runie na poziomie poniżej 2% powierzchni badawczej (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do zmniejszenia zasięgu występowania rodzimych gatunków ekspansywnych do poziomu nie większego niż 5% pokrycia powierzchni badawczej (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie zróżnicowanej struktury pionowej i przestrzennej, ze zwartym starym drzewostanem zajmującym ponad 10 % powierzchni (stan niezadawalający – U1).
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie poniżej 10 % udziału drzew starszych niż 100 lat, przy jednoczesnym stopniowym zwiększaniu ich udziału i powyżej 50 % udziału drzew starszych niż 50 lat (stan niezadawalający - U1).
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do zwiększenia ilości naturalnego odnowienia w spontanicznie powstających lukach i przerzedzeniach (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).
		Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych w drzewostanie na poziomie poniżej 1 % przy jednoczesnym braku występowania ich odnowienia (stan właściwy - FV).
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia zapasu martwego drewna (łącznie zasobów) na poziomie powyżej 20 m ³ /ha (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie zapasu martwego drewna wielkowymiarowego na poziomie powyżej 5 szt./ha (stan

			właściwy - FV).
		Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do wyeliminowania występujących obecnie sporadycznie zniekształceń wynikających z presji turystycznej i zaśmiecenia (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).
2	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska na poziomie 7,55 ha (stan właściwy – FV)
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Utrzymanie oceny stanu zachowania zubożonej ze względu na duży udział niecierpka drobnokwiatowego w stosunku do typowej dla siedliska w regionie (stan niezadawalający – U1).
		Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do wyeliminowania niecierpka drobnokwiatowego z warstwy runa, co umożliwi dominację gatunków typowych dla siedliska przy zaburzonych ich relacjach ilościowych (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).
		Liczba gatunków z grupy „dąb, wiąz, jesion” występujących w drzewostanie	Utrzymanie występowania co najmniej 2 gatunków z grupy dąb, wiąz i jesion w drzewostanie (stan niezadawalający – U1).
		Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	Utrzymanie występowania co najmniej 4 gatunków w warstwie krzewów, w szczególności takich gatunków jak czeremcha zwyczajna, dereń świdwa, trzmielina pospolita, jesion wyniosły czy wiąz pospolity (stan właściwy – FV).
		Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie udziału gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie na poziomie poniżej 50 % (stan niezadawalający – U1).
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia udziału gatunków obcych geograficznie w szczególności klonu jesionolistnego poniżej 10% przy jednoczesnym ich braku odnowienia (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadawalającego – U1).
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia zapasu martwego drewna (łącznie zasobów) na poziomie powyżej 20 m ³ /ha (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).
		Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia ilości sztuk martwego drewna leżącego lub stojącego na poziomie powyżej 5 szt./ha (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).
		Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie poniżej 10 % udziału drzew starszych niż 100 lat, przy jednoczesnym stopniowym zwiększaniu ich udziału i powyżej 50 % udziału drzew starszych niż 50 lat (stan niezadawalający - U1).
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do zwiększenia ilości naturalnego odnowienia do co najmniej 2 gatunków w spontanicznie powstających lukach i prześwietleniach (stopniowa poprawa niezadawalającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).
		Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do osiągnięcia zróżnicowanej struktury pionowej i przestrzennej, ze zwartym drzewostanem na powierzchni ponad 70 % siedliska, z obecnymi lukami i

		prześwietlaniami (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego - FV).
	Przejawy procesu grądowienia	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do ograniczenia silnie zaawansowanego procesu grądowienia (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).
	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie	Stopniowa poprawa oceny stanu zachowania zmierzająca do wykluczenia facjalnej dominacji niecierpka drobnokwiatowego (stopniowa poprawa złego stanu zachowania – U2 do stanu niezadowolającego – U1).
	Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Utrzymanie najwyżej pojedynczego występowania rodzimych gatunków ekspansywnych, w tym trzcinnika piaskowego i jeżyny (stan właściwy – FV).
	Stosunki wodno-wilgotnościowe	Utrzymanie wyjątkowo zdarzających się zalewów wodami rzecznyymi przy obecnych przesiąkach i stagnowaniu wody opadowej i uwilgotnieniu wyłącznie nieznacznie odbiegającego od naturalnego (stan niezadawalający – U1).
	Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie braku śladów zniszczenia runa i gleby (stan właściwy – FV).
	Inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptywanie, zaśmiecenie	Stopniowa poprawa stanu zachowania zmierzająca do wyeliminowania występujących obecnie sporadycznie zniekształceń wynikających z presji turystycznej i zaśmiecienia (stopniowa poprawa niezadowolającego stanu zachowania – U1 do stanu właściwego – FV).

UZASADNIENIE

Zmiana planu ochrony rezerwatu została opracowana na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”. Zakres prac zrealizowanych na potrzeby niniejszego zarządzenia został dostosowany do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu.

Przy sporządzaniu zarządzenia uwzględniono treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794). W związku z tym, że teren rezerwatu pokrywa się powierzchniowo z obszarem Natura 2000 Dolina Wkry PLH140005 uwzględniono, zgodnie z postanowieniami art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Założeniem omawianego dokumentu planistycznego jest m.in. utrzymanie lub odtworzenie w miarę możliwości właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L.206.7 z 22.7.1992, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywa siedliskową”. W związku z zarzutami formalnymi Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025, C(2021)2179, dotyczącymi obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000, koniecznym stało się doprecyzowanie celów działań ochronnych wyznaczonych dla niniejszego obszaru. Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć, tak aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;
- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
 - a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
 - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
 - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach; odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Opracowanie zmiany planu ochrony w zakresie celów ochrony dla przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000, wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia jego właściwego stanu ochrony, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe

lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu. Cele działań ochronnych sporządzono na podstawie dostępnych materiałów przyrodniczych, w tym dokumentacji do planu ochrony rezerwatu przyrody Dolina Wkry oraz wyników Monitoringu przedmiotów ochrony wraz z oceną stanu zachowania poszczególnych przedmiotów ochrony rezerwatu przyrody Dolina Wkry i obszaru Natura 2000 Dolina Wkry PLH140005 wykonanego w 2021 r. na zlecenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie

Zweryfikowana i uzupełniona w okresie obowiązywania planu ochrony wiedza w tym zakresie, pozwala uszczegółowić zaplanowane pierwotnie cele ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 zapewniając tym lepsze warunki utrzymania i odtworzenia właściwego stanu ich ochrony. Głównym celem proponowanych działań jest utrzymanie przedmiotów ochrony na terenie obszaru Natura 2000 Dolina Wkry PLH140005 w stanie niezmienionym lub też, o ile to będzie możliwe, dążenie do poprawy jego stanu zachowania poprzez usuwanie gatunków obcych w szczególności kłona jesionolistnego, niecierpka drobnokwiatowego, czeremchę amerykańską, dęba czerwonego, robinie akacjową, kasztanowca białego oraz buka zwyczajnego jako gatunek obcy ekologicznie. Ponadto na siedliskach łąkowych obowiązujący plan ochrony zakłada usuwanie gatunków iglastych, będących na tych płatach gatunkami obcymi ekologicznie. Czynność taka jest zgodna z przepisem art. 19 ust. 6 i art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody stanowiącym, że plan ochrony i plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony przyrody.

Zgodnie z zasadą hierarchiczności prawa konieczne jest wprowadzenie zmian do aktów wykonawczych, jakimi są zarządzenia regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, gdy nowelizacji ulegają przepisy, które mają służyć wykonaniu przepisów aktów prawnych wyższej rangi. Jeżeli akt prawny wyższej rangi zawiera regulacje służące jego wykonaniu, to w przypadku zmiany tych przepisów akty wykonawcze nie są z nimi spójne. Z punktu widzenia zasady stosowania prawa jest to sytuacja, której organy stanowiące prawo powinny unikać. Obowiązywanie sprzecznego prawa nie wpływa korzystnie na jego interpretację i stosowanie. Znaczenie aktów wykonawczych, pomimo iż są usytuowane najniżej w hierarchii prawa, jest bowiem znaczące. Przepisy rangi ustawowej w dużej części nie mają samodzielnego charakteru, a ich realizacja bez aktów prawnych zawierających przepisy wykonawcze nie byłaby możliwa. Wiele rozwiązań ustawowych nie może być należycie wykonanych zgodnie z dyspozycją prawodawcy bez spójnych z nimi przepisów wykonawczych. Zajęcie w przedmiocie sprawy sytuacji, w której akt prawa miejscowego regulujący merytorycznie określone zdarzenia w zakresie obszarów Natura 2000, stoi w sprzeczności z przepisami mającymi swe źródło w prawie Unii Europejskiej i ustalającymi porządek prawny w zakresie obszarów Natura 2000, nie pozwala wykonywać działań w tym zakresie zgodnie z intencją prawodawcy. W związku z powyższym, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, upoważnieni do wydania aktu prawnego o charakterze wykonawczym w przedmiocie obszarów Natura 2000, powinny zatem dążyć do możliwie najszybszego uchwalenia przepisów pozwalających wykonać dyspozycje sformułowane przez prawo unijne. Będziemy mogli mówić o skuteczności ochrony prowadzonej w ramach obszarów Natura 2000, jeżeli w obrocie prawnym będą w tej materii funkcjonować spójne ze sobą akty prawne. Powyższe stanowiło podstawę do wprowadzenia zmian w planie ochrony rezerwatu przyrody zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską.

Obszar leży w kompleksie leśnym Pomiechówek, po obu stronach przełomu rzeki Wkry. Obejmuje on pradolinę Wkry wraz z przyległymi do niej łąkami oraz z wysoczyzną i jej stromym stokiem porośniętym łąkami zboczowymi. Siedlisko 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe zachowało się w niewielkich fragmentach w postaci ubogiej głównie we wschodniej części rezerwatu oraz w postaci mocno zniekształconej wzdłuż brzegu rzeki Wkry. Na północnym brzegu rzeki obejmuje pas w miarę jednakowej szerokości ok. 30-40 m od brzegu. Na brzegu południowym szerokość pasa łąkowy jest zmienna. W pozostałej części są ograniczane krawędzią wysoczyzny, wnikając głębiej jedynie w miejscach rozcięć erozyjnych. Drzewostan tworzy tu dąb szypułkowy z olszą, jesionem, wiązem szypułkowym, górkim i polnym, a w miejscach zniekształconych również świerkiem i sosną. Podszyt jest bardzo bogaty i zajmuje przeciętnie 65%. Tworzą go gatunki takie jak: czeremcha pospolita, leszczyna, dereń świdwa. Oprócz nich miejscami masowo występują gatunki obce, zwłaszcza kłon jesionolistny, czeremcha amerykańska, grochodrzew. Miejscami obficie pojawiają się odnowienie jesionu, dębu i wiązów. W runie łąkowy najczęstsze są: *Ficaria verna*, *Lamium maculatum*, *Glechoma hederacea*, *Adoxa moschatelina*, *Stellaria nemorum*, *Geranium robertianum*,

Galium aparine, *Urtica dioica*. Warunki glebowe i wodne są na ogół właściwe natomiast skład florystyczny zbiorowiska jest zniekształcony. W szczególności w części ze sztucznie posadzonymi drzewostanami o dużym udziale świerka i sosny. Największe jednak zniekształcenie stwierdzono w podszytach łągów. Fizjonomicznie są one bardzo ładne, bujne jednak składają się w dużej mierze z gatunków obcych: klona jesionolistnego, grochodrzewu, czeremchy amerykańskiej, które zgodnie z obowiązującym planem ochrony będą sukcesywnie i stopniowo usuwane.

W wyniku ponownego przeliczenia i uszczegółowienia pomiarów, powierzchnia siedliska uległa nieznacznemu zwiększeniu z 7,44 ha, które obecnie wskazuje Standardowy Formularz danych, do 7,55 ha zgodnie z niniejszym zarządzeniem. Najnowsze badania wyraźnie wskazują na niezmienność powierzchni, tym samym parametr powierzchni został oceniony jako właściwy – FV.

Zgodnie z zarządzeniem, celem działań ochronnych jest poprawa wszystkich parametrów, w których stan zachowania został oceniony jako zły (U2). Powyższe wynika przede wszystkim z możliwości skutecznego usuwania gatunków obcych, zarówno z runa (niecierpek drobnokwiatowy), jak i z podszytu (m.in. czeremcha amerykańska) oraz drzewostanu (m.in. klon jesionolistny). Dzięki temu planuje się poprawę parametrów, które bezpośrednio lub pośrednio związane są z gatunkami obcymi. Pozostałe parametry ocenione zostały jako stan niezadawalający (U1), przy czym niniejsze zarządzenie zakłada poprawę parametrów związanych z martwym drewnem oraz parametru związanego ze zniekształceniem siedliska do stanu właściwego (FV), lub też jako stan właściwy, a wówczas procedowane zarządzenie zakłada utrzymanie tego stanu.

Siedlisko 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) wykształciło się powyżej zbiorowisk łągowych, poza strefą zalewu, na glebach mineralnych. Nie są to jednak typowe, dobrze wykształcone zbiorowiska, lecz lasy silnie zniekształcone. Najprawdopodobniej, teren ten nie był trwale porośnięty roślinnością leśną. Strome skarpy wysoczyzny były zapewne porośnięte roślinnością o charakterze czyżni (zarośla z klasy *Rhamno-Prunetea*). Natomiast tereny na północ od rzeki mogły być użytkowane rolniczo. Fakt ten zdaje się potwierdzać mapa historyczna z 1922 r. gdzie w miejscu obecnego rezerwatu nie zaznaczono występowania lasów. Obecne rosną tu głównie drzewostany sosnowe z ubogo wykształconym runem. Charakterystyczny jest prawie całkowity brak gatunków typowych i powszechnie występujących w grądach np. graba. Warstwa podszytu w całym płacie jest bujna i zajmuje średnio ok. 80% jego płatu. Oprócz leszczyny, odnowienia klonów, a także jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*, duży jest tu udział gatunków przechodzących z lasów łągowych i charakterystycznych dla związku *Alno-Ulmion* lub wyróżniających zbiorowiska łągowe, takich jak czeremcha pospolita *Prunus padus*, porzeczka czerwona *Ribes spicatum*, wiąz pospolity *Ulmus minor*, dereń świdwa *Cornus sanguinea*, trzmielina pospolita *Euonymus europaeus*. Ich obecność wskazuje na możliwy kierunek sukcesji regeneracyjnej tego zbiorowiska, które może przyjąć postać grodu zbożowego pozostającego pod wpływem znajdujących się u podnóża skarpy łągów dębowo-wiązowo-jesionowych. Zauważalna jest także reprezentacja gatunków typowych dla ciepłolubnych zarośli okrajowych *Rhamno-Prunetea* – oprócz derenia świdwy i wiązu pospolitego, są to głóg jednoszykowy *Crataegus monogyna*, czy szakłak pospolity *Rhamnus catharticus*. Spośród gatunków obcych geograficznie w poszycie opisywanego grodu stwierdzono czeremchę amerykańską *Padus serotina* oraz pojedyncze osobniki robinii akacyjowej *Robinia pseudoacacia* i kasztanowca białego *Aesculus hippocastanum*. Kombinacja florystyczna runa jest silnie zubożona i zniekształcona udziałem gatunków nitrofilnych, synantropijnych, w tym zawleczonych z sąsiadujących terenów zabudowanych. Wymienić tu należy bodziszka cuchnącego *Geranium robertianum*, glistnika jaskółcze ziele *Chelidonium majus*, kuklika pospolitego *Geum urbanum*, czy pokrzywę zwyczajną *Urtica dioica*. Fragmenty, w których silniej ujawnia się zjawisko pinetyzacji, charakteryzuje większy udział gatunków przechodzących z borów mieszanych, w tym charakterystycznych dla klasy *Vaccinio-Piceetea*: borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, siódmaczek leśny *Trientalis europaea*, kosmatka owłosiona *Luzula pilosa* czy mech rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi*. Miejsca te są bardziej prześwietlone i odnotowano tu również gatunki typowe dla świetlistych dąbrów lub „ciepłych grądów”: dzwonka brzoskwiniolistnego *Campanula persicifolia* czy malinę kamionkę *Rubus saxatilis*. Spośród gatunków obcych stwierdzono występowanie niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*. Oprócz wymienionych, w składzie gatunkowym warstwy runa obecne są gatunki typowe dla klasy *Quercu-Fagetalia* i rzędu *Fagetalia sylvaticae*, m.in. niecznica samcza *Dryopteris filix-mas*, perlówka zwisła *Melica nutans*, czyściec

leśny *Stachys sylvatica*, piżmaczek wiosenny *Adoxa moschatellina*, fiołki *Viola sp.*, miodunka ćma *Pulmonaria obscura*, po-dagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria* czy mech żurawiec falisty *Atrichum undula-tum*. Reprezentacja gatunków z tej grupy jest dość znaczna, natomiast udział ilościowy zwykle niewielki. Ich obecność pozwala jednak na uznanie tych zbiorowisk za najbardziej perspektywiczne, a w efekcie na uznanie ich za siedlisko przyrodnicze 9170.

Powierzchnia zbiorowisk grądowych jest stała i związany z nią parametr oceny stanu zachowania ocenia się jako właściwy (FV). Niewielka zmiana powierzchni siedliska z 4,35 ha na 4,28, podobnie jak dla siedlisk łągowych wynika z uszczegółowienia powierzchni poszczególnych płatów i dokładniejszych pomiarów.

Definiując cele działań ochronnych dla grądu zarządzenie przewiduje możliwość stopniowej poprawy aktualnej oceny parametrów charakterystyczna kombinacja florystyczna runa, inwazyjne gatunki obce w podsycie i runie oraz ekspansywne gatunki rodzime w runie, ocenionych jako zły (U2). Analogicznie jak w przypadku łągów powyższe wynika z przewidzianych działań ochronnych obejmujących usuwanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie. Pozostałe parametry ocenione aktualnie jako stan niezadawalający (U1) zakłada się utrzymać w nie pogorszonym stanie, a w przypadku martwego drewna i zniekształceń nawet ich doprowadzenie do stanu właściwego (FV). Wszystkie oceny stanu zachowania na poziomie właściwym (FV) planuje się utrzymać w nie pogorszonym stanie.

Zdefiniowane w zarządzeniu cele powinny być brane pod uwagę przez podmioty sprawujące nadzór nad obszarem Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000.

Zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy o ochronie przyrody, sporządzający projekt planu winien zapewnić możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, na zasadach i w trybie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 11 oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.) - zwanej dalej „ustawą ooś”). Ponadto, w myśl art. 19 ust. 2 i art. 97 ust. 3 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu ochrony rezerwatu przyrody wymaga zaopiniowania kolejno przez właściwe miejscowo rady gmin oraz może zostać zaopiniowany przez regionalną radę ochrony przyrody. Powyższe, w związku z art. 19 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, stosuje się odpowiednio w przypadku dokonywania zmiany planu ochrony. Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190, zwanej dalej „ustawą o wojewodzie”), projekt planu ochrony wymaga także uzgodnienia z właściwym terytorialnie wojewodą. W myśl art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy ooś, projekt planu ochrony zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach.

W ramach procedury opracowania zarządzenia zmieniającego plan ochrony, zgodnie z § 3 i § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) oraz ww. przepisów prawa, obwieszczeniem znak: WPN-I.6202.....2023..... z dnia 2023 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu i wyłożeniu do publicznego wglądu projektu planu ochrony, poprzez:

- a) wywieszenie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie na tablicy ogłoszeń w siedzibie i Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie,
- b) wywieszenie obwieszczenia w siedzibie Gminy Pomiechówek,
- c) wywieszenie w siedzibie Nadleśnictwa Jabłonna,
- d) wywieszenie w siedzibie Starostwa Powiatowego w Nowym Dworze Mazowieckim,
- e) publikację obwieszczenia w prasie

Tym samym, zainteresowanym osobom i podmiotom umożliwiono zapoznanie się z dokumentem oraz złożenie uwag i wniosków do projektu planu ochrony przez okres 21 dni od dnia

publicznego ogłoszenia obwieszczenia. W przewidzianym na składanie uwag i wniosków terminie,
.....

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w dniu
....., Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia
2023 r. znak: WPN-I.6202.....2023..... wystąpił do Rady Gminy Pomiechówek
z prośbą o zaopiniowanie przedmiotowego projektu zarządzenia. Pismo to zostało doręczone w dniu
..... 2023 r. Rada Gminy Pomiechówek

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy o wojewodzie, Wojewoda Mazowiecki pismem znak:
..... z dnia 2023 r. uzgodnił projekt zarządzenia.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.).

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.

Projekt planu zadań ochronnych będzie oddziaływał:

- 1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
- 2) na właściciela gruntu objętego formą ochrony rezerwatowej;;
- 3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.

3. Konsultacje.

Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega:

- 1) na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim;
- 2) na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zaopiniowaniu przez właściwą miejscowo radę gminy;
- 3) na podstawie art. 19 ust. 1 a ustawy o ochronie przyrody procedurze udziału społeczeństwa przewidzianej przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.);
- 4) na podstawie art. 97 ust. 3 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu ochrony rezerwatu przyrody może zostać zaopiniowany przez regionalną radę ochrony przyrody.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Zapisy zawarte w projekcie zarządzenia będą miały umiarkowany wpływ na lokalny i regionalny rynek pracy. Konieczność realizacji zadań przyczyni się do zwiększenia zapotrzebowania na usługi z działań: „Badania naukowe i działalność rozwojowa” Polskiej Klasyfikacji Działalności, wprowadzonej Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

6. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

Wydanie niniejszego aktu prawnego stanowi sposób realizacji celów ochrony przyrody. Wprowadzenie jego regulacji wyeliminuje wątpliwości i niejasności w odniesieniu do prowadzonej w obiekcie ochrony przyrody, co z kolei usprawni opracowywanie dokumentacji i wydawanie decyzji w prowadzonych w jego materii procedurach uzgodnieniowych. Spodziewać się również można, że przedmiotowy projekt przyczyni się do polepszenia warunków realizacji działań ochrony czynnej w związku z łatwiejszym dostępem do informacji dotyczących przedmiotów i celów podlegających ochronie. Proponowana regulacja nie będzie wywoływać skutków istotnych ze względu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Projektowana regulacja nie wpłynie na proces inwestycyjny z uwagi na fakt, iż nie wprowadza żadnych zmian w odniesieniu do granic obszaru.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Regulacja przedmiotowego zarządzenia objęta jest prawem UE. Zarządzenie swym zakresem obejmuje teren objęty ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.1992.206.7), jako specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Wkry PLH140005. Projekt zarządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.